

[Hans Hedtoft.]

Jeg ser af Landboforeningernes Bestyrelses Henvendelse til Regeringen, at man ikke alene nu omtaler Roetyndingstiden og Høsttiden, men at man ogsaa ved denne Henvendelse, der jo fremkom paa et for Regeringen meget belejligt Tidspunkt, har fundet sig foranlediget til at pege paa *Saatiden*, der staar for Døren. Dette med Saatiden er et lille nyt Ord i Henvendelser fra den Kant. Jeg ved ikke, om det har skullet med for at retfærdiggøre, at Regeringen er kommet nogle Postgange for tidligt med Standsningen af de offentlige Arbejder, eller om man virkelig tror, at Standsningerne vil betyde, at den unge Arbejdskraft, nemlig Karlene, som der synes at være Efterspørgsel efter, bliver ledig. I saa Fald maa de paagældende lide en stor Skuffelse. Der findes nemlig højtærede Regering, ingen ung Arbejdskraft ledig i Danmark i Dag. Det er Sandheden, den maa man se i Øjnene, og i alle beskæftigelsesmæssige Dispositioner maa man tage Hensyn hertil. Der findes ingen ledig ung Arbejdskraft. Statistikken viser, at der i 1945 var ca. 18 000 færre unge i Alderen mellem 15 og 19 Aar end i 1931. Det siger sig selv, at en saadan Reduktion vil kunne føles i et Erhverv som Landbruget, hvor man specielt ønsker og har indstillet sig paa at anvende ung Arbejdskraft.

Naar hertil lægges den stigende Anvendelse af Ungdom i dette Øjeblik paa en Række Felter, bliver man opmærksom paa, at her ligger et stort Problem, som slet ikke kan løses ved Standsning af offentlige Arbejder, som man nu har gjort. Politiet herhjemme er blevet forøget med 6 000—7 000 Mand, Militæret har indkaldt 15 000—20 000 Mand mere end under normale Forhold. Der anvendes, jeg ved ikke hvor mange C. B.-Folk til forskellig Bevøgtningstjeneste. Der er for Tiden flere Tusinde internerede, som under normale Forhold vilde gaa ud paa Arbejdsmarkedet. Hertil kommer en vis Udvandring. UNRRA anvender en Del dansk Ungdom til forskellig Tjeneste, og til den engelske Soldater-tjeneste er hvervet nogle Tusinde. Læg alle disse mange og ret store Tal til de 18 000, jeg nævnte før, saa har man i en Nødde-skal Problemet den manglende Arbejdskraft ikke alene for Landbruget, men ogsaa for Kontorerne og for Hjemmene, for Industri og for Haandværk. Maaske er det bekendt, at der i Øjeblikket averteres efter Lærlinge; det vilde have været fuldkommen utænkeligt for blot 10 Aar siden, da man

maatte løbe fra Herodes til Pilatus for at finde en Læreplads til sin Søn.

Se, denne Mangel paa Ungdom viser sig ogsaa deri, at de unge i Gennemsnit har en langt lavere Arbejdsløshed end de noget ældre, hvilket vil ses af den Statistik, der blev forelagt Udvalget angaaende Arbejdsløshedsunderstøttelse og Arbejdsfordeling. Det samme viser sig i en Statistik over de henvisningsberettigede ultimo Februar 1946 — med henvisningsberettigede menes de Folk, der har Mulighed for at blive henvist til offentlige Arbejder. Taget under eet for hele Landet viser Statistikken, at der af Ikke-Forsørgere under 25 Aar kun er 738 ledige og af Forsørgere under 25 Aar 228, i alt 966, altsaa under 1 000, medens der i Alderen fra 25 og opefter befinder sig i alt 25 400, altsaa 25 Gange saa mange. Det maa efter de Tal staa enhver ganske klart, at det ikke er fra de offentlige Arbejder, hverken Landbruget, Kontorerne, Hjemmene eller Industrien kan forvente at komme til at hente den unge Arbejdskraft. Men om en Maaned eller halvanden opstaar Problemet med at skaffe den nødvendige Arbejdskraft til livsvigtige Produktionsomraader, et Problem af et saadant Omfang og af en saadan Rækkevidde, at det kalder paa alle gode Kræfters Medvirken til en forsvarlig Løsning.

Jeg vil gerne understrege dette meget stærkt, for jeg er helt imod den Argumentation, man har forsøgt at køre frem med fra visse Sider, ogsaa fra den højtærede Statsministers Side. Det er, som om vi fra vor Side ikke vilde erkende Vigtigheden af det Problem, der hedder: fornøden Arbejdskraft til Landbruget, fornøden Arbejdskraft til Brændselsproduktionen og fornøden Arbejdskraft til Byggeriet. Vi erkender helt dette Problems fundamentale Betydning for vort Lands Økonomi. Vi vil medvirke ved enhver saglig, fornuftig, rimelig Foranstaltning, som efter vor Mening fremmer en Udvikling i den ønskede Retning. Men vi er inderlig overbevist om, at den Vej, man har betraadt med det foreliggende Cirkulære, er hverken rimelig, fornuftig eller hensigtsmæssig.

Vi erkender, at Jorden er et vigtigt Raastof for os, hvorfor den størst mulige Udnyttelse maa tilstræbes, af Hensyn til os selv — derigennem skaffer vi os vor Føde —, af Hensyn til Eksporten, der skaffer nødvendige Raavarer hjem, og af Hensyn til det Europa, der sulter. Vi er klar over Problemet, og vi vil medvirke til dets Løsning, men det skal ske under rimelig Hensyntagen til Arbejdskraften. Det skal ikke ske i den Form, man har paabegyndt det her, med